

PROJEKT »TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2018« NA OŠ JANKA MODRA, DOL PRI LJUBLJANI

Andreja Žnidaršič, prof. razrednega pouka, Osnovna šola Janka Modra, Dol pri Ljubljani

Že triindvajseto leto zapored je letos v mesecu maju in juniju potekal vseslovenski projekt Teden vseživljenjskega učenja. Na nacionalni ravni ga organizira in koordinira Andragoški center Slovenije, s katerim preko področnih koordinatorjev sodelujejo najrazličnejše organizacije in zavodi s področja šolstva, sociale, kulture, zdravstva, ekologije, gospodarstva, različne interesne skupine, društva in posamezniki. Cilj projekta je uzaveščanje pomena stalnega in predvsem neformalnega izobraževanja in učenja ter približevanje možnosti le-tega čim več skupinam prebivalstva, tudi tistim, ki sicer ne čutijo potrebe po učenju ali zaradi različnih razlogov do njega ne zmorejo ali znajo najti poti. Osnovno pravilo je, da so vse delavnice oziroma prireditve brezplačne in tako dostopne res vsem ljudem. Eden od področnih koordinatorjev je Javni zavod Cene Štupar, preko katerega se je v projekt vključila naša šola. Ta je sicer v projektu sodelovala tretjič, a prvič preko omenjenega zavoda. Koordinacijo prireditev oziroma delavnic sem na naši šoli vodila drugo leto, organizirala pa sem šest tematsko zelo različnih delavnic.

RAZVOJ PROJEKTA TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA IN NJEGOV CILJ

Že od leta 1996 vsako leto v maju zaživi vseslovenski projekt Teden vseživljenjskega učenja (TVU), ki ga na državni ravni vodi in koordinira Andragoški center Slovenije. Prireditve in dejavnosti, povezane z izobraževanjem in učenjem, se odvijajo na številnih prizoriščih po vsej državi, ponudba pa je čedalje širša; leta 1996 se je vseslovenski projekt Teden vseživljenjskega učenja pričel s 450 prireditvami, leta 2015 pa je teh bilo že blizu 11000. V projekt se vključujejo številni izvajalci: šole, vrtci in drugi izobraževalni zavodi, ustanove, društva in interesne skupine s področja kulture, dela in socialnih zadev, zdravstva, ekologije, gospodarstva in posamezniki, vse pa vodi skupen cilj: uzaveščanje pomena učenja (predvsem neformalnega) – v vseh življenjskih obdobjih in za vse vloge, ki jih posameznik v svojem življenju prevzema. Vsi, ki projekt soustvarjajo, bodisi v vlogi izvajalcev prireditev bodisi kot udeleženci, prispevajo k udejanjanju slogana projekta »Slovenija, učeča se dežela«.

Organizator in izvajalci

Andragoški center Republike Slovenije je bil kot osrednji javni zavod in krovna ustanova za izobraževanje odraslih v Republiki Sloveniji ustanovljen septembra 1991. Ukvarja se z različnimi področji dela, vezanimi na izobraževanje odraslih in vseživljenjsko učenje. Vseživljenjsko učenje pa pomeni predvsem neformalno izobraževanje (učenje). »Z razvojem možnosti neformalnega izobraževa-

tovano in organizirano. Ena od tako organiziranih oblik spodbujanja pridobivanja znanja in spoznavanja vrednosti le-tega je tudi projekt Teden vseživljenjskega učenja. Koordinatorji in izvajalci na lokalni ravni skušajo z dejavnostmi in s prireditvami omogočiti izobraževanje in učenje tistim, ki zanj preprosto nimajo (dovolj) možnosti in potrebo po znanju približati tistim, ki je sami morda ne prepoznajo. (Vir 2)

Leta 1996 se je vseslovenski projekt Teden vseživljenjskega učenja pričel s 450 prireditvami, leta 2015 pa je teh bilo že blizu 11000.

nja in učenja želi Andragoški center omogočiti raznolike možnosti za izobraževanje in učenje ne le za zadovoljevanje potreb trga dela, temveč tudi: za posameznikov osebni razvoj, za razvoj lokalnega okolja, za spoznavanje in ohranjanje naravne in kulturne dediščine, za zagotavljanje dostopa do izobraževanja in učenja ranljivim ciljnim skupinam« (Vir 1). Pri tem ne gre za priložnostno nabiranje informacij in izkušenj, ampak je vse dobro načr-

Projekt je letos potekal od 11. do 20. maja, v razširjenem terminu pa do 30. junija. Vanj se je preko sodelovanja z območnim koordinatorjem, Javnim zavodom Cene Štupar, kot partner vključila tudi naša šola.

Projekt je letos potekal od 11. do 20. maja, v razširjenem terminu pa do 30. junija. Vanj se je preko sodelovanja z območnim koordinatorjem, Javnim zavodom Cene Štupar, kot partner vključila tudi naša šola. Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana je ena izmed največjih organizacij na področju izobraževanja odraslih v Sloveniji. Udeležencem ponuja aktualne vsebine in različen nabor formalnih ter neformalnih programov. Na zavodu zelo poudarjajo medsebojno povezovanje in sodelovanje ter uspešno sodelujejo z gospodarskimi družbami in drugimi organizacijami, tako lokalno

kot regionalno. Zavod je včlanjen v Zvezo ljudskih univerz Slovenije. Trudijo se pripravljati pestro ponudbo za udeležence, zato se vključujejo v različne mednarodne in slovenske projekte; eden od njih je tudi projekt Teden vseživljenjskega učenja (Vir 3). V letošnjem letu je bilo pod njihovim okriljem z organizacijo več kot 60 partnerjev izpeljanih preko 250 najrazličnejših brezplačnih delavnic oziroma prireditev, ki »so bile namenjene vsem prebivalcem, ki se želijo kaj novega naučiti, informirati ali drugače sodelovati v vseživljenjskem učenju, bile pa so informativno-svetovalne, promocijske, kulturne in družabne narave« (Vir 4). Prireditve so bile napovedane oziroma objavljene v Katalogu brezplačnih delavnic zavoda. Vlogo koordinatorja je zavod imel četrto leto, potem ko je več let sodeloval v vseslovenskem projektu kot izvajalec.

Našo osnovno šolo sem torej preko območnega koordinatorja – omenjenega zavoda – vključila v vseslovenski projekt. Upošteva lokalno okolje, možnosti in siceršno ponudbo dejavnosti in prireditev v kraju, svoje delovno mesto učiteljice na razredni stopnji in s tem povezane izkušnje ter osnovni moto projekta – mreženje, prenos izkušenj, neformalnih znanj in, nenazadnje, tudi druženje soobčanov, sokrajanov, sem organizirala šest, po področjih različnih, prireditev oziroma dejavnosti.

PRIREDITVE IN DEJAVNOSTI NA NAŠI ŠOLI V PROJEKTU TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2018

Pri časovnem načrtovanju prireditev sem upoštevala kar razširjeni termin projekta, dogodke smo z izvajalci razvrstili med 11. majem in 30. junijem. Upoštevala sem, da je ob bližajočem se koncu šolskega leta že sicer kar veliko raznovrstnega dogajanja, učenci pa so bolj obremenjeni tudi z učenjem oziroma ocenjevanjem pri pouku, zato bi ne bilo smiselno, da bi si delavnice sledile časovno preblizu. Zadnja delavnica (Skavtske veščine) pa je bila izpeljana celo samo nekaj dni pred koncem pouka

– načrtno. Učna snov pri pouku je namreč takrat predelana, pogosto je učencem v takem času že kar malo odveč biti v učilnici, pa so dobili prijetno popestritev.

Ciljne skupine in termini izvedbe

Štiri od šestih prireditev so bile namenjene šoloobveznim otrokom, torej našim učencem (izvajalci pa so bili starši oziroma nekdanji učenci šole, torej soobčani), dve delavnici sta bili namenjeni predvsem odraslim, seveda pa smo z veseljem vključili tudi šolarje. Eno od njihju so izvajali učenci, drugo pa odrasla oseba. S tem smo uresničevali medgeneracijsko sodelovanje, povezovanje staršev in šolarjev in aktivno vključevanje staršev v učne procese.

Prireditve oziroma delavnice v projektu

1. Športnovzgojni karton po X letih: 12. 5. 2018, 9.–13. ure
2. Slikarska delavnica: 16. 5. 2018, 17.–20. ure
3. Joga za otroke: 16. 5. 2018, 7.30–8.15

4. Glasbena delavnica: 25. 5. 2018, 11.05–11.50
5. Predstavitev poklica – sodnik/sodnica: 5. 6. 2018, 13.50–14.35
6. Skavtske veščine: 21. 6. 2018, 8.20–9.55

Vsebina in potek prireditev

• Športnovzgojni karton po X letih

Tretje leto zapored je Občina Dol pri Ljubljani (torej ustanovitelj šole) podprla spomladansko prireditev Dvigni rit, bodi fit, ki jo sicer organizira lokalna skavtska organizacija v sodelovanju s šolo. Prireditve se odvija na šolskem prostoru in je zelo dobro obiskana. Učitelji šole sodelujemo pri organizaciji in poteku celotnega dne. Glavni namen je dobrodelni tek v obliki Cooperjevega testa, pri katerem se štejejo pretečeni krogi vsakega tekača. Podporniki, bližnja podjetja oziroma podjetniki in društva, za vsak krog prispevajo določeno vsoto, zbrana sredstva pa gredo v šolski sklad. Ob teku, ki se vrsti celo dopoldne, potekajo na stojnicah

Štiri od šestih prireditev so bile namenjene šoloobveznim otrokom, torej našim učencem, dve delavnici sta bili namenjeni predvsem odraslim.

Glavni namen je dobrodelni tek v obliki Cooperjevega testa, pri katerem se štejejo pretečeni krogi vsakega tekača, zbrana sredstva pa gredo v šolski sklad.

Športnovzgojni karton

še različne predstavitve in dejavnosti. Ena od stojnic je bila omenjeni športnovzgojni karton, torej testi iz športnovzgojnega kartona, namenjeni predvsem odraslim (učenci opravijo teste pri pouku športa). Merilci oziroma merilke so bili učenci oziroma učenke šole, na tabli pa je vsak udeleženec lahko primerjal svoje rezultate s povprečnimi slovenskimi rezultati učencev in učenek devetih razredov. Obiskovalci prireditve so se po mnogo letih z veseljem preizkusili na testih motoričnih zmožnosti. Nekateri so bili morda na začetku malo zadržani in jim je bilo nerodno, a so šolarji kar »potegnili« odrasle v sodelovanje, ki je v posameznih trenutkih pripeljalo zabavno vzdušje že skoraj do tekmovalnega. Izvajali pa so se testi, ki jih je bilo mogoče izvajati zunaj: dotikanje plošče z roko, predklon na klopici, poligon nazaj, merjenje kožne gube nadlahti, skok v daljino z mesta.

• Slikarska delavnica

V šolskih prostorih že 10 let pod okriljem lokalnega (občinskega) kulturnega društva poteka slikarski tečaj. Vodi ga diplomirana slikarka Renata Grmovšek. Skupina, ki tečaj obiskuje, se je precej ustalila, večina smo dolgoletni člani, že kar prijatelji. Občasno se priključi kdo na novo, nekaj tečajnikov pa je v tem času s

Slikarska delavnica

slikanjem v skupini tudi zaključilo. Pristop na tečaju je zelo individualen, prilagojen tečajnikovemu predznanju, zmožnostim in osebnim željam – glede tehnik, materialov in motivov. V času projekta je slikarka pripravila odprto delavnico, na kateri smo sodelovali tudi nekateri redni tečajniki. Vabljeni so bili vsi odrasli občani, ki jih bi to morda zanimalo. Ogleдали so si lahko, kako poteka delo v enem slikarskem popoldnevu (le-to sicer traja tri ure, enkrat tedensko) in sami preizkusili preprosto risarsko ali slikarsko tehniko.

• Joga za otroke

Starši naših učencev opravljajo najrazličnejše poklice in se ukvarjajo z raznovrstnimi dejavnostmi, vključevanje staršev v vzgojno-izobraževalni proces pa je lahko neizmerno bogastvo. Nazorna predstavitev dela iz prve roke, popestritev pouka in, konec koncev, tudi ponos učenca ali učenke, katerega mama ali oče sodeluje pri poučevanju. Prav tovrstni projekti pa prepričanje o tem, kako nujno in pozitivno je sodelovanje (s starši, z občani, lokalno skupnostjo nasploh) za vse udeležence, še utrjujejo. Prav vsi na ta način nekaj pridobijo – vsi se učimo, drug od drugega.

Mama ene od učenek drugega razreda je pripravila uro joga za otroke. Vadba joga za otroke ni namenjena le razvoju motoričnih sposobnosti, gibljivosti, moči in prožnosti posameznih mišičnih sklopov, ampak tudi občutenju lastnega telesa, razvijanju sposobnosti komunikacije s samim seboj ter sposobnosti koncentracije in sprostitve. Ker se otroci še težje osredotočajo na neko dejavnost, ki traja dlje časa, jih pri jogi v svet gibanja popeljemo skozi igro in domišljjske predstave. Vaje se izvajajo na igriv, otrokom bližji način; njihovo pozornost lahko pritegnemo s pravljicami, posnemamo različne živali ter uporabljamo prisposode iz

Joga za otroke

**Pri jogi otroke
v svet gibanja
popeljemo skozi igro,
njihovo pozornost
lahko pritegnemo
s pravljicami,
posnemamo različne
živali ter uporabljamo
prisposobe iz
vsakdanjega življenja.**

vsakdanjega življenja (Vir 5). Skupina je bila velika, sodelovala sta dva oddelka, a težav ni bilo. Prav vsi so zavzeto in umirjeno sledili »učiteljici«, ki je tisto uro vodila. Skupna ugotovitev pa je bila: prav pri nemirnih učenci pogosto zgrešimo, ker jim dajemo zaposlitve in naloge, pri katerih naj bi svojo energijo intenzivno porabili, torej naloge, pri katerih so še bolj dinamični. Pa bi morda potrebovali prav dejavnosti, ki stremijo k umirjanju.

• **Glasbena delavnica**

V kraju (občini) imamo tudi nekaj profesionalnih glasbenikov. Poklicni glasbeni par Ana Šimenc Kugler in Enos Kugler igrata v številnih zasedbah: Fake Orchestra, More Love Ensemble, Eclipse – tribute to Pink Floyd, Sara band, A.Ši.Q., Smaal Tokk band, Enos nastopa tudi z Borisom Cavazzo, s Tadejem Tošem in še z drugimi jazz zasedbami. Oba glas-

Glasbena delavnica

benika rada posvetita nekaj svojega časa starševsko-učiteljskemu bandu, ki priložnostno deluje na šoli. V času projekta sta za prve tri razrede šole v šolski dvorani pripravila glasbeno uro s praktičnim spoznavanjem glasbil, predvsem pihal. Ana, ki je sicer saksofonistka, ima, in po potrebi igra, tudi druga pihala, ki so jih učenci imeli priložnost spoznati. Predstava je alt saksofon, tenor saksofon, sopran saksofon, flavto, klarinet, sopransko kljunasto flavto in bas

kljunasto flavto. Med njimi nekaterih najbrž niti odrasli nismo videli prav pogosto (bas kljunasta flavta je eno takih glasbil), torej smo tudi učitelji izvedeli in videli marsikaj novega. Na primer to, da imajo nekatera pihala jezičke iz bambusa; to so saksofoni in klarinet, nekatera (flavte) pa jih nimajo (Michels 2002). Enos je v osnovi bobnar in tako je predvsem ritmično »podpiral« Anine predstavitve inštrumentov, zaigral pa je tudi na kitaro.

**Enos je v osnovi bobnar
in tako je predvsem
ritmično »podpiral«
Anine predstavitve
inštrumentov, zaigral
pa je tudi na kitaro.**

Predstavitve poklica sodnice

• **Predstavitve poklica – sodnik/
sodnica**

Šlo je za še en primer vključitve starša v proces poučevanja. Mama dveh naših učencev (in ene zdaj že nekdanje učenke), sodnica na Višjem delovnem in socialnem sodišču, se je sama ponudila, da predstavi delo sodišč. V osnovi je bila predstavitve namenjena učencem devetih in osmih razredov, ki naj bi že razmišljali o svoji nadaljnji izobraževalni poti, vendar so bili povabljeni vsi učenci, ki bi jih to zanimalo in, neverjetno, prav pri mlajših učencih se je izkazalo in potrdilo, da je njihova radovednost brezmejnja. Da neposredno in iskreno, brez strahu, kaj si bodo drugi mislili, postavljajo vpra-

šanja v zvezi z vsem, kar jih zanima in jim ni jasno. Sodnica je predstavila, kako v Sloveniji delajo sodniki na sodiščih, kaj morajo znati in kako se pri nas postane sodnik. Tudi če nikoli ne prestopimo praga sodne dvorane, je zanimivo vedeti, kako funkcionirajo slovenska sodišča in sodniki, v filmih je namreč sojenje prikazano precej drugače, kot je v resnici.

• Skavtske veščine

V kraju oziroma občini nimamo tabornikov, se pa otroci lahko vključijo v lokalni steg skavtske organizacije. Med taborniki in skavti je kar nekaj podobnosti, razlika pa je v tem, da so taborniki sekularni, pri skavtih pa dajejo velik pomen tudi verskim vsebinam. Verske vsebine so seveda v šoli izključene, s predstavnikom skavtov pa sem se dogovorila, da njihovi starejši člani učencem praktično podajo nekaj svojih veščin. Tako so se učenci oddelkov drugih razredov po splošni predstavitvi skavtskih

dejavnosti učili vezati vozle, igrali pa so se tudi skavtske igre, ki so v smislu opreme oziroma pripomočkov zelo preproste, se pa, po skavtsko, seveda, odvijajo v naravi.

Izpeljava prireditev oziroma delavnic

Osnovno izhodišče Andragoškega centra Slovenije je, da je udeležba na prireditvah TVU brezplačna. Prireditve morajo biti dostopne vsem, ne glede na socialni položaj, premoženjsko stanje in stopnjo prikrajšanosti. Naloga območnega koordinatorskega (v našem primeru je bil Zavod Cene Štupar) je, da pripravi načrt financiranja, načrt skupne medijske promocije in načrt priprave lastnih promocijskih gradiv. Prireditelji oziroma izvajalci pa se moramo zavedati, da je potrebno v projekt vključiti predvsem lastne vire; pri določenih izvajalcih gre namreč

Tako so se učenci drugih razredov učili vezati vozle, igrali pa so se skavtske igre, ki so v smislu opreme zelo preproste, se pa, po skavtsko, seveda, odvijajo v naravi.

za naložbo, ki se poplača z možnostjo promocije in posledično večjim zanimanjem za njihovo dejavnost (Vir 6). V našem primeru sicer ni šlo ravno za to, saj nihče od izvajalcev ni komer-

cialno promoviral svojih siceršnjih dejavnosti, zato lahko rečem, da smo delo opravili iz čistega veselja. Da smo učencem in kraju ponudili nekaj »poleg obstoječega«.

Sodelovanje z območnim koordinatorskim je bilo odlično: obveščanje o projektu je potekalo preko promocijskih plakatov in letakov, ki jih je leta priskrbel od Andragoškega centra Slovenije. Dogodke smo objavili na spletni strani šole, starše učencev pa obveščali tudi preko »papirnatih« obvestil. Odziv učencev na prireditve, ki so bile namenjene njim, je bil odličen, obiskanost prireditev za širšo

Skavtske veščine

javnost pa dobra oziroma primerna številu občanov.

ZAKLJUČEK

Učitelji razrednega pouka se včasih počutimo, kot da se težko izrazimo še kje drugje kot pri svojih učencih, torej izven učilnice oziroma oddelka, ki ga poučujemo. Najmlajši učenci se npr. večinoma udeležujejo šolskih tekmovanj, manj pa obiskujejo tekmovanja na regijski ali državni ravni. Manj se še vključujejo v širše družbeno okolje. Zato se včasih zdi, kot da se razredni učitelji ukvarjamo »le« s poukom – sami pa zelo dobro vemo, kako vsestranski moramo biti! Zaradi poučevanja vseh predmetov moramo poznati različna področja poučevanja in učenja, spremljati novosti in dobro prakso, skrbeti za vso paleto različnosti pri učencih – učence s posebnimi potrebami, nadarjene učence, sproti pa reševati vse njihove male in večje težave, saj smo jim čez dan druge mame ali očetje.

Za učenje nikoli ni prepozno, učijo pa se vsi: tisti ki naj bi znanje sprejemali in ob tem tudi tisti, ki ga podajajo.

Sama sem se zadnjih nekaj let kar aktivno vključevala v več neformalnih oblik izobraževanja oziroma pridobivanja znanj in veščin, preprosteje povedano, obiskovala sem in še obiskujem različne tečaje. Zato sem se toliko lažje odločila, da se priključim projektu Teden vseživljenjskega učenja, saj sem vedela, kje poiskati zanimive izvajalce delavnic, ki bodo le-te izpeljali zaradi svojega entuziasma, brez pričakovanja plačila, zgolj zato, da bogatijo sebe, pridobivajo izkušnje in drugim predajo nekaj svojega znanja.

Naj je znanje pridobljeno v ustanovah in na načine, pri katerih na koncu pridobimo potrdilo ali ne – v znanju je moč! Za učenje nikoli ni prepozno, učijo pa se vsi: tisti ki naj bi znanje sprejemali in ob tem tudi tisti, ki ga podajajo. Nenazadnje pa so to tudi lepe oblike druženja in spoznavanja ljudi – sokrajanov, soobčanov.

VIRI

Vir 1: Predstavitev TVU 2018. Dostopno na <http://tvu.acs.si/predstavitev/>, 22. 9. 2018.

Vir 2: Skupno promocijsko gradivo TVU 2018. Dostopno na <http://tvu.acs.si/gradivo/>, 22. 9. 2018.

Vir 3: Cene Štupar. Dostopno na <https://www.cene-stupar.si/sl/kdo-smo/>, 22. 9. 2018.

Vir 4: Prireditve TVU 2018. Dostopno na <http://tvu.acs.si/prireditve/>, 22. 9. 2018.

Vir 5: Joga za otroke. Dostopno na <https://www.jvvz.org/vadbe/joga-za-otroke/>, 1. 10. 2018.

Vir 6: Teden vseživljenjskega učenja 2018 | Javni Zavod Cene Štupar. Dostopno na <https://www.cene-stupar.si/sl/projekti/teden-vsezivljenjskega-ucenja-2018/>, 22. 9. 2018 in <https://www.cene-stupar.si/media/Dokumenti%20v%20pdf/TVU%20delavnice.pdf>, 22. 9. 2018.

Michels, Ulrich (2002) *Glasbeni atlas*. Ljubljana: DZS.

